

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXVII. Tres Ignatio socios Petrus Faber Parisiis adiungit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

sed Zacharias, Marcus, Philippus, & Illustrissima ipsorum familia vniuersa, qui ad Societatem postea fundandam, paterno nobis præsidio semper adfuerunt. Bellæ res hæcenus ferebantur, & mirum erat tamdiu Venetiis dæmonem cessare, alibi semper Ignatio aduersatum. Eius ergo ac sui non immemor, eò in illum detestabilis incubuit, quo falsi vix posse conuinci, sparsæ de ipso calumniæ videbantur, iactabatur enim sator hæreson versipellis; Hispanias primum, tum Gallias iis contemerasse, in Italiam demum sese penetrare ad contaminandam illam eadem lue. Procedere illi rem ex sententia beneficio secreti, nam cum alioqui cœpisset detegi, ad primam delationis auram, quam ei familiaris afflabat dæmon, salutem fuga redemisse, delusis sacrorum Quæstorum tribunalibus, & pœnis. Sic & Compluti, sic & Salmantica, sic Parisiis ab eo factum, eiusque illic effigiem, quod in eum decerni aliud non posset, ad sempiternam infamiam rogo traditam fuisse. Iam fidei aliquid, hæc licet somnia, publicè vulgata, in quorundam animis fecerant, cum admonitus Ignatius, nihil conturbatus vt qui optimè nosset, vnde quòve spectarent, placidè Hieronymum Veralium Pauli tunc tertij Venetiis Nuncium, postea Cardinalem, conuenit, rogauitque de sua vel rei, vel actoris causa plenè cognosceret, haud quidem calumniatores, sed ipsas calumnias damnaturus, & annuit postulationi æquissimæ Nuncius, eo fructu qui consueuerat ex causis similibus ad Ignatium redire, pronunciatum est iudicio publico pro illius innocentia, aduersarij; falsitatis, & calumniæ damnati.

XXVII.
Tres Ignatio
socios Petrus
Faber Parisiis
adiungit.

Hæc ab Ignatio dum Aspeitia, & Venetiis gererentur, Parisiis Faber cum sociis studiorum cursum ad metam vrgebat, ibi condictum discessit, operiens diem, moliri & ipse aliquid magistro dignum (cuius illic agebat vices) in piscatione animorum aggressus est: quantos verò ex ea quæstus retulerit, vel ex vno solum intelligatur plenius, quam si per singula eatur; vt enim rescitum de illius discessu ad conueniendum Ignatium, eius Academiae doctor, & fama conspicuus, & eximia probitatis, religionem ipsi lethalis criminis iniecit, si quam illic Deo nauabat operæ in conuertendis ad illum tam multis, spes anteponeret dubias & longinquas, mira quædam cum Ignatio patranda; quæ quantumuis magnifica, futuri specie blandirentur, nunquam tamen essent vtilitatum præsentium mensuram æquatúra. Subdebátque in hac sententia si parum se crederet fide dignum, daturum se illam Theologorum Parisiensium multis chirographis munitam. Hic verò animos generosæ illius familiæ nisi & inter se, & cum Ignatio, certa persuasio colligassèt, qua se per eum à Deo electos ad ingentia opera statuebant; nutasset profectò Fabri constantia, forte illo concussu ab Ignatio diuellenda, forte etiam socios diuulsura, vel aliò quopiam impulsura. Grandi enim, si minus culpa, at certe iactura, omitti Parisiis videbantur innumerabiles animæ quæ lætissimos prouentus impensæ sibi operæ reddebant, ob transmarinam expeditionem, ad profanos, barbaros, ignoti moris, & linguæ populos, nec fortassis culturam passuros, aut fructu certè non alio quàm emeriti laboris, nulla fruge conuersionis animarum. Verum enim verò Ignatij fabricam machinata fuerat Dei manus, nec aut iste, aut

quiuis

quibus alius impulsus eam conuoluerit, aut quassare ac ne imminuere quidem vel vno lapidum valuit; accessere quin etiam prioribus alij; cuius planè Fabro, incrementi merces, & gloria debetur. Nam erat hominis mira dexteritas, in colloquijs familiaribus pietatis sale condendis; de qua cum ageret, suo quodam agebat proprio charactere, tam simplici, atque ingenno, vt ab exquisita illius arte, procul esse ars omnis videretur; tam valido tamen, & tam piè dissimulato pij sermonis imperio, vt subire illum in animos adstantium crederes, & eorum de quibus diceret affectus ijs insculpere. Ad hoc eorum in quos incidisset colloquijs immiscere sese admodum commiter, iisdem affici, eandem animi relaxationem cum ijs captare; sed temone paulatim occupato (sic aures vocauit Cleinens Alexandrinus, vt quibus animi totius nauigatio regitur) prouectum sermonem, in suam sententiam flectere, quæ vnâ spectabat animæ salutem, efficeretque, vt nihil minus agentes, nihil magis egisse se deprehenderent, quàm quod minus agere cogitarent, inde nemini suspectus esse, aperti martis imagine mouere neminem (qua solent ad defensionem ij quoque accingi, qui aliunde vinci optant) nullum ab sua consuetudine auertere, iucunda de cætero multumque amabili. Per hæc æternorum lumen potens, & multiplex, pæne absque sensu insinuabat medullis audientium intimis, ex quo morum frequens admirandaque mutatio sequebatur. Præter hunc de diuinis agendi, tam omnibus gratum, industriumque modum, Exercitia S. Ignatij tam docta, peritaque tractabat manu, vt vel ipso iudice Ignatio, parem in eo genere non haberet. His itaque artibus tum Deo plurimos, tum tres Ignatio lectissimos socios peperit, Claudium Iaium, Pascasium Brouetum, Ioannem Codurium; omnes Theologiæ magisterio ornatos, Sacerdotio etiam priores duos. Claudius raro ingenio, & candidissima indole, Ancicij prope Gebennam natus. Pascasius Berancurtij haud procul Ambiano, Ioannes Ebreduni Delphinatus metropoli. Sic decem omninò fuere primi Societatis Patres, qui numerus multarum hæreticis fabularum argumentum fuit. Denarium apud Pythagoram ait Misenus Caluista, fuisse cognominatum ex Atlante, quare primis illis qui ad Societatem iungendam conuenerant, non ab re contigisse vt eum efficerent numerum, Iesuitas nimirum perinde Papatum sustentare, vt *Vertice supposito sidera fulcit Atlas*. Iustitius in eum numerum scriptor eruditus, & pius Florimundus Remundus libro de ortu hæres. Deum videlicet pondere, numero, & mensura, omnia digerentem, hac etiam decade quæ Societatis fundamentum erat omen edidisse rerum ab ea gerendarum, forèque hoc decumanum mare, quod esset aliquando Lutheri piraticam depressurum. Atque hi quoque tres socij prioribus additi dum alij instaurant, sua tunc primum vota nuncuparunt, eodem Virgini Assumptæ die festo, eademque ad Montem Martirum in ædè; quam vororum instauracionem, annis duobus iterarunt 1535. & 36. quibus Parisiis sustiterunt.

Sub hæc Francisci S. soprziæ obitu, controuerti capit Ductus Medio-XXVIII.
T t 2 lanensis